

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Росица Димитрова Бечева,
Нов български университет,

за дисертационния труд на **Теодорос Харидис**,

професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,
докторант в Нов български университет,

на тема:

Камерна опера „LA KROPIA“:

История на създаването и музикален анализ

(Произведението е базирано на книгата „В зоната на дим и анемонии“ от Йоанис Профис в (4) четири поетични картини“)

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Научен ръководител: *проф. Елисавета Вълчинова-Чендова, д.н.*

Биографични данни:

Теодорос Харидис е роден в Атина. Започва музикалното си обучение в Националната консерватория в Атина (National Conservatory of Athens), където учи композиция и оркестрация при Д. Капсоменос. Завършва с отличен магистратура по композиция в НМА „проф. Панчо Владигеров“, София, България – в класа на Александър Райчев.

През годините на своята творческа дейност работи с изтъкнати артисти в Гърция и чужбина, участва във фестивали и концерти, пише музика за няколко документални филма, негови произведения са излъчвани по гръцкото радио, развива активна преподавателска дейност. Член е на Съюза на гръцките композитори.

Той е докторант в Нов български университет, София.

Съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 126 страници, в това число 122 страници текст с нотни примери, резюме, въведение, изводи, интервю с Йоанис Профис, приноси и библиография. Приложени са творческа биография на автора Теодорос Харидис, както и партитурата на операта „La Kropia“ („Ла Кропия“).

В хода на изложението докторантът извежда основната *цел на изследването*: дисертацията разглежда авторското произведение - камерна опера „LA KROPIA“ („Ла Кропия“) - история на създаването и музикален анализ, формулирани са *задачите*: разглеждане замисъла и основните идеи на композицията „които са насочени към

пренасянето на технически композиционни решения от миналото в настоящето“, разглеждане „влиянието, което оказва крайният резултат от творчеството на миналото върху психологическата нагласа и емоциите на публиката във фрагментите, в които елементи от миналото са част от настоящето“, изготвяне на музикален анализ на операта от гледна точка на нейната структура и хармоничен план.

В мотивацията на докторанта за избор на тема намират отражение неговият преподавателски опит през годините и стремежа към оптимизиране на педагогическия процес чрез прилагането на нови подходи на работа.

Докторантът подчертава, че: „чрез изводите от анализа, изследването експонира привлекателността на реализацията на подобни проекти, както и предвидимите връзки на традицията в прилагането на композиционно-технически похвати от миналото в настоящето в решения, които са в полза на слушателите по отношение на позитивното им възприемане. Дискутира се и резултатът от негативната афективност (създаване на стрес) в ежедневието на съвременната епоха и позитивната психологическа нагласа по време и след слушане на операта“.

В тази връзка, съдържателен център на труда е анализът на камерната опера „*Ла Кропия*“ (Глава 6), който е и своеобразна авторефлексия на авторските и педагогическите визии на докторанта.

В Глава 3, която постепенно въвежда в проблематиката на труда, в исторически контекст са представени гръцки оперни композитори, между които: Спирос Ксиндас (Spyros Xyndas), Павлос Карер (Pavlos Carrer), Манолис Каломирис (Manolis Kalomiris), Дионисий Лаврагас (Dionysios Lavragas), Мариос Варвоглис (MariosVarvoglis) – с акцент върху стиловите характеристики на тяхното творчество.

За мен с особена важност е Глава 4 *Интервю с Йоанис Профис*, в която чрез метода на интервюто, авторът на разработката проследява философските търсения на либретиста на операта, неговата визия по отношение на поетичната образност в книгата „В зоната на дим и анемонии“ от Йоанис Профис в (4) четири поетични картини“, посланието, което тя носи, основните източници на вдъхновение в творчеството му и личностите оказали влияние за неговото формиране през годините. В тази глава са представени биографични данни и информация за произведенията на Профис.

В Глава 5 *Либreto „La Kropia“* – са представени характеристиките на литературната основа на операта: сюжетната линия, разгръщането на поетичната образност в отделните сцени.

Бих искала да открия като принося Глава 6 - съдържателният център на изследването, която е със силна теоретико - практическа насоченост.

Докторантът пояснява, че: „заглавията на сцените са взети от книгата на автора Йоанис Профис, а поради факта, че либретистът - поет нарича частите в книгата си образи, счита за подходящо и особено условно наименованието „поетичен образ“ за всяка сцена, която се развива по време на камерната опера „Ла Кропия“.

В тази глава е представен детайлен музикален анализ на камерната опера „Ла Кропия“: формално-структурни, метроритмични особености на творбата, хармоничен език, инструментариум и оркестрация. Съдържанието на главата насочва вниманието и върху същността на интерпретацията.

В заключението са обобщени най-важните изводи от отделните части на изследването, препоръките, приносяните моменти.

Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

- Споделен е личен опит на автора - в теоретичен и практически план.
- Представен е иновативен педагогически подход – възможността за учебно-педагогическо взаимодействие чрез средствата на операта.

Степен на познаване на състоянието на проблема и съответствие на използваната литература

Докторантът ползва достатъчно информационни източници, позоваването върху които е коректно.

Приноси на дисертационния труд

Приемам изведените от докторанта приноси на труда, между които:

- „Проследяване на възможностите за съхраняване на традициите на жанра, наречен камерна опера, както и разширяване и обогатяване на репертоара на тази форма.“
- „Камерната опера е представена като алтернативен модел на продукцията в малките градове.“
- „Във връзка с образованието на младите хора и особено на учениците в средните училища (гимназии и специални училища) е предложен проектът „Създаване на камерна опера“, чрез който те имат възможност да се запознаят с това музикално произведение.“

Оценка на съответствието на автореферата с основните положения и приносите на дисертационния труд

Авторефератът в обем от 23 страници предава характера на докторската работа.

Мнения, препоръки и бележки

Препоръките ми по отношение на представяния дисертационен труд, са с оглед негово бъдещо издаване: би могло либретото на операта „La Kropia“ да бъде изведено в Приложения.

В заключение:

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд на **Теодорос Харидис: Камерна опера „LA KROPIA“: История на създаването и музикален анализ** (Произведението е базирано на книгата „В зоната на дим и анемонии“ от Йоанис Профис в (4) четири поетични картини“), във връзка с носените от него приноси с научни и приложни качества. Считаю, че дисертационният труд на докторанта изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“ по Закона за развитие на академичния състав на Република България и предлагам на уважаемото научно жури тя да му бъде присъдена.

07.06.2023, София

доц. д-р Росица Бечева